

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 43CoE/281/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6616205399
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 03. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ama Odalošová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2018:6616205399.2

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Amy Odalošovej a členov senátu JUDr. Petra Kvietka a JUDr. Janky Boroškovej, vo veci starostlivosti o maloleté deti N. V., nar. XX.XX.XXXX a N. V., nar. XX.XX.XXXX, obidve trvale bytom V., I. 4, deti zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, deti rodičov N. N., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom V., I. 4, štátnej občianky SR, zastúpenej JUDr. Gabrielou Klátikovou, advokátkou, so sídlom P. Rádayho 5166/8, Lučenec a N. V., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Z., Y. XXX/XX, štátneho občana SR, v konaní o výkon rozhodnutia, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Lučenec č. k. 7Em/1/2016-150 zo dňa 20. 01. 2017, takto

rozhodol:

I. Uznesenie súdu prvej inštancie v druhom výroku, ktorým oprávneného - otca maloletých detí zaviazal nahradiť povinnej - matke trovy konania v plnom rozsahu m e n í tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

II. V ostatnej časti zostáva uznesenie okresného súdu nedotknuté (prvý výrok).

III. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1 Odvolaním napadnutým uznesením okresný súd konanie vo veci výkonu rozhodnutia zastavil (prvý výrok) a oprávneného - otca maloletých detí zaviazal nahradiť povinnej - matke trovy konania v plnom rozsahu (druhý výrok).

2. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho uznesenia uviedol, že nakoľko oprávnený - otec maloletých detí, vzal návrh späť v celom rozsahu a matka spolu s kolíznym opatrovníkom so späťvzatím návrhu súhlasili, boli v danej veci splnené zákonom dané podmienky pre zastavenie konania, a preto rozhodol v zmysle § 29 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej v texte len „CMP“) a konanie zastavil. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že nakoľko povinná - matka si uplatnila plnú náhradu trov konania, spočívajúcu v trovách právneho zastúpenia, a oprávnený - otec spôsobil, že sa v predmetnej veci začalo konať a rovnako späťvzal návrh v celom rozsahu, čím zavinil, že povinnej - matke vznikli trovy konania, ktoré by je inak neboli vznikli, zaviazal oprávneného - otca na zaplatenie trov konania povinnej - matke v plnom rozsahu.

3. Proti predmetnému uzneseniu okresného súdu podal odvolanie v zákonom stanovenej lehote otec, pričom žiadal, aby ho odvolací súd zmenil tak, že konanie o výkon rozhodnutia zastavuje a žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Odvolanie odôvodnil ustanovením § 365 ods. 1 písm. d) a h) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej v texte len „CSP“). V odvolaní poukázal na skutočnosť, že vzhľadom k uzneseniu Okresného súdu Lučenec č. k. 4P/19/2016-117 zo dňa 13.10.2016 sa stal ďalší výkon rozhodnutia bezpredmetný a nerealizovateľný, pričom zároveň došlo aj k naplneniu dôvodu na zastavenie výkonu rozhodnutia v zmysle § 390 písm. d) CMP. Nakoľko konanie

o výkon rozhodnutia vo veciach maloletých detí je s poukazom na ustanovenie § 373 a § 376 ods. 2 CMP nenávrhovým konaním, súd nie je podľa názoru otca viazaný návrhom strán sporu. Z tohto dôvodu preto podľa neho neobstojí odôvodnenie súdu, podľa ktorého on zaviniel zastavenie konania späťvzatím návrhu. Jednak tu podľa otca nariadením predbežného opatrenia vznikla nová skutočnosť pre ktorú už nebolo možné pokračovať vo výkone rozhodnutia (čo zhodne uviedla matka v podaní na č. I. 128, pričom sama navrhla, aby súd konanie zastavil, a ktoré bolo súdu doručené skôr ako jeho späťvzatie návrhu) a zároveň súd prvej inštancie podľa otca v tomto prípade nie je viazaný návrhmi účastníkov a môže postupovať samostatne. Súd prvej inštancie preto podľa otca postupoval správne, keď konanie o výkon rozhodnutia zastavil, avšak nesprávne vyhodnotil dôvody na zastavenie konania a zároveň nesprávne uplatnil pravidlo úspechu v spore, pretože dôvodom zastavenia nebolo jeho späťvzatie, ako to konštatoval súd. Rovnako tak súd prvej inštancie podľa neho nesprávne aplikoval na rozhodovanie o náhrade trov konania ustanovenie § 54 CMP, nakoľko toto ustanovenie sa na tento prípad nevzťahuje.

4. K odvolaniu otca sa vyjadril kolízny opatrovník, pričom uviedol, že nakoľko je odvolanie zamerané na ustanovenie § 365 ods. 1 písm. d) a h) CSP, ponecháva jeho posúdenie na zváženie krajskému súdu.

5. K odvolaniu otca sa vyjadrila aj prostredníctvom svojej právnej zástupkyne matka. Podľa matky v zmysle ust. § 391 CMP súd rozhoduje o náhrade trov konania, a teda o tom, komu uloží povinnosť nahradiť trovy konania. V predmetnom konaní tak, ako to podľa matky súd správne vyhodnotil, je povinným nahradiť trovy konania otec, a to z toho dôvodu, že práve tento zaviniel nielen zastavenie konania, ale i tú skutočnosť, že toto konanie vôbec muselo prebehnúť, nakoľko, ako to podľa nej vyplýva aj zo spisu v konaní vedenom Okresným súdom Lučenec, sp. zn. 4P/19/2016, obaja rodičia na návrh otca v čase podania návrhu na výkon rozhodnutia navštevovali referát poradensko-psychologických služieb na ÚPSVsR vo Zvolene za tým účelom, aby sa vzájomne dohodli na realizácii styku otca s mal. deťmi, pretože tieto dlhodobo odmietali k nemu ísť v rámci striedavej starostlivosti. Pokiaľ sa teda otec odvolával na predmetné neodkladné opatrenie, ktoré bolo nariadené v konaní vedenom Okresným súdom Lučenec, sp. zn. 4P/19/2016, toto nie je relevantné pre rozhodovanie o náhrade trov konania, nakoľko išlo o uznesenie súdu, ktorým súd dočasne upravil pomery rodičov a detí, a to práve zo zavinennej situácie oprávneným - otcom, ktorý sa aj napriek všetkým v konaní dokázaným skutočnostiam domáhal výkonu striedavej starostlivosti.

6. Na základe uvedeného matka navrhla, aby súd odvolanie otca zamietol ako nedôvodné a o náhrade trov konania rozhodol tak, že otec je jej povinný nahradiť trovy konania v plnom rozsahu.

7. K vyjadreniu matky sa vyjadril kolízny opatrovník, pričom uviedol, že nakoľko je odvolanie zamerané na ustanovenie § 391 CMP ponechal posúdenie odvolania matky na zvážení krajskému súdu.

8. K vyjadreniu kolízneho opatrovníka a matky sa vyjadril otec. K vyjadreniu kolízneho opatrovníka nemal námietky a pripomienky. K vyjadreniu matky uviedol, že toto je nepravdivé a zavádzajúce. Pokiaľ ide o právne tvrdenia matky, uviedol, že medzi stranami nebolo sporné, že súd mal rozhodovať o náhrade trov konania. Spornou je skutočnosť, že súd zaviazal na náhradu trov konania jeho, pričom podľa neho zastavenie konania nespôsobil a konanie malo byť zastavené z úradnej povinnosti. Tak ako to už uviedol v odvolaní, dôvody, ktoré súd uviedol v uznesení o zastavení konania sú podľa neho nesprávne a neobstoja pri zistenom skutkovom stave. Dôvodom na zastavenie exekúcie však podľa neho nepochybne je uznesenie Okresného súdu Lučenec č. k. 4P/19/2016-117 zo dňa 13.10.2016, ktorým súd dočasne upravil pomery účastníkov formou neodkladného opatrenia. Nepravdivé sú podľa otca tvrdenia matky o tom, že konanie o výkon rozhodnutia nemuselo prebehnúť, nakoľko sa podrobili terapii na Úrade práce sociálnych vecí a rodiny Zvolen. Bola to práve matka, ktorá sa podľa neho odmietla zúčastňovať ďalších sedení na Úrade práce sociálnych vecí a rodiny, čím nebolo možné dosiahnuť upokojenie situácie ohľadom maloletých detí. Nie je teda podľa neho možné súhlasiť s tvrdením matky, že trovy konania zaviniel tým, že podal návrh na výkon rozhodnutia.

9. Otec ďalej poukázal na skutočnosť, že v čase keď podával návrh na výkon rozhodnutia boli pomery upravené rozsudkom Okresného súdu Lučenec č. k. 9P/25/2014-215. Následne podala matka návrh na zmenu práv a povinností k maloletým deťom, ktorý je do dnešného dňa neskončený a vedený na Okresnom súde Lučenec pod sp. zn. 4P/19/2016, kde na pojednávaní dňa 1.4.2016 namieta, že návrh matky je nedôvodný, nakoľko sa striedavá starostlivosť realizuje. Toto bolo podľa otca posledný krát kedy sa striedavá starostlivosť realizovala. Vtedy sa začali problémy s jej realizáciou, v dôsledku čoho

bol v záujme zachovania stretávania sa s deťmi nútený podať návrh na výkon rozhodnutia. Podľa otca bolo dôvodné sa domnievať, že ide o reakciu matky na jeho námietky, že striedavá starostlivosť sa realizuje. Výkon rozhodnutia podľa otca každopádne zabezpečil stretávanie sa detí s ním a aspoň čiastočné zachovávanie väzieb medzi ním ako otcom a maloletými deťmi, čo nepochybne je v záujme maloletých detí a preto bol podľa neho návrh na výkon rozhodnutia dôvodný, a to až do doby nariadenia neodkladného opatrenia uznesením Okresného súdu Lučenec č. k. 4P/19/2016-117 zo dňa 13.10.2016, ktorým odpadol podklad pre výkon rozhodnutia. Táto skutočnosť bola podľa otca nepochybne aj dôvodom na zastavenie exekúcie z úradnej povinnosti, keďže súd nie je viazaný návrhmi a úkonmi účastníkov.

10. Z uvedených dôvodov otec navrhol, aby odvolací súd zmenil napadnuté uznesenie tak, že konanie o výkon rozhodnutia zastavuje a žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

11. K vyjadreniu otca sa vyjadrila prostredníctvom svojej právnej zástupkyne matka. Matka uviedla, že nie je pravdou, že otec podával najskôr návrh na výkon rozhodnutie a až potom ona podala návrh na zmenu rozsudku o úpravu práv a povinností k maloletým deťom. Taktiež podľa matky tvrdenie, že situácia si vyžiadala podať návrh na výkon rozhodnutia tu nie je na mieste a ide čisto o účelové tvrdenia, ktorými sa otec snaží zbaviť zodpovednosti za svoje doterajšie konanie. Pokiaľ sa otec opätovne odvolával na predmetné neodkladné opatrenie, ktoré bolo nariadené v konaní vedenom Okresným súdom Lučenec, sp. zn. 4P/19/2016, toto podľa matky nie je relevantné pre rozhodovanie o náhrade trov konania, nakoľko išlo o uznesenie súdu, ktorým súd dočasne upravil pomery rodičov a detí, a to práve zo zavinenej situácie oprávneným - otcom, ktorý sa aj napriek všetkým v konaní dokázaným skutočnostiam domáhal výkonu striedavej starostlivosti. Taktiež podľa matky neobstojí tvrdenie otca, že súd mal konanie zastaviť ex offo, a tým sa vyhnúť zbytočným trovám, nakoľko, ako už uviedla a vyplýva to zo všetkých vyjadrení otca, tento neustále požadoval, aby sa v predmetnom konaní pokračovalo. Na základe uvedeného navrhol, aby súd odvolanie otca zamietol ako nedôvodné a o náhrade trov konania rozhodol tak, že otec je povinný nahradiť jej trovy konania v plnom rozsahu.

12. K vyjadreniu kolízneho opatrovníka, ktoré smerovalo k vyjadreniu matky otec uviedol, že jeho odvolanie smeruje k nesprávnej aplikácii ustanovenia § 390 CMP a nie ustanovenia § 391 CMP. Zároveň poukázal na skutočnosť, že odvolanie vo veci podal on a nie matka.

13. Odvolací súd po zistení, že odvolanie podal včas účastník konania proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 2, § 362 ods. 1 CSP a § 377 ods. 1 CMP), preskúmal napadnuté uznesenie (§ 65, § 66 CMP) bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario v spojení s § 177 ods. 2 písm. c) CSP a § 374 CMP) pričom dospel k záveru, že je potrebné rozhodnutie okresného súdu v druhom výroku podľa § 388 CSP zmeniť.

14. Podľa § 388 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

15. Otec v odvolaní okrem iného poukázal na skutočnosť, že vzhľadom k uzneseniu Okresného súdu Lučenec č. k. 4P/19/2016-117 zo dňa 13.10.2016 sa stal ďalší výkon rozhodnutia bezpredmetný a nerealizovateľný, pričom došlo aj k naplneniu dôvodu na zastavenie výkonu rozhodnutia v zmysle § 390 písm. d) CMP. Odvolací súd po preštudovaní odvolania otca konštatuje, že je dôvodné a to z nasledovných dôvodov:

16. Zo spisu odvolací súd zistil, že dňa 03.05.2016 podal otec osobne návrh, aby súd začal konanie o výkon rozhodnutia vo veci maloletých detí, ktorým by bolo zabezpečené realizovanie striedavej osobnej starostlivosti v súlade s rozsudkom Okresného súdu Lučenec č. k. 9P/25/2014-215 zo dňa 18.02.2015.

17. Zo spisu mal odvolací súd ďalej za preukázané, že podaním zo dňa 18.10.2016 matka poukázala s odkazom na ust. § 390 CMP na skutočnosť, že otcom navrhovaný výkon rozsudku Okresného súdu v Lučenci zo dňa 18.02.2015, sp. zn. 9P/25/2014 nie je možné vykonať, nakoľko boli uznesením Okresného súdu Lučenec č. k. 4P/19/2016-117 zo dňa 13.10.2016 dočasne upravené práva a povinnosti rodičov k maloletým deťom a preto navrhol, aby súd konanie o výkon rozhodnutia zastavil. Zároveň matka žiadala súd, aby o trovách konania rozhodol tak, že otec je jej povinný nahradiť trovy konania (č. I. 128 spisu). Následne podaním zo dňa 21. 10. 2016 zobral otec návrh na výkon rozhodnutia zo dňa

02.05.2016 v celku späť a žiadal, aby súd konanie o výkon rozhodnutia zastavil (č. I. 133 spisu). Matka ako aj kolízny opatrovník so späťvzatím návrhu súhlasili (č. I. 137 a 139 spisu).

18. Podľa § 390 písm. d) CMP, súd aj bez návrhu uznesením konanie o výkon rozhodnutia zastaví, ak okolnosti, ktoré nastali po vzniku exekučného titulu spôsobili zánik uloženej povinnosti.

19. Podľa § 391 CMP, o náhrade trov konania rozhoduje súd v uznesení, ktorým konanie o výkon rozhodnutia zastavuje.

20. Z komentára k predmetnému zákonu vyplýva, že zastavenie výkonu rozhodnutia vo veciach maloletých prichádza do úvahy aj bez podania návrhu, pričom súd ex offo zastaví výkon rozhodnutia vo veciach maloletých detí v taxatívne vymenovaných prípadoch. O zastavení výkonu rozhodnutia súd rozhoduje uznesením. V uznesení, ktorým sa výkon rozhodnutia zastavuje, súd rozhodne aj o náhrade trov konania.

21. Nakoľko v danom prípade uznesenie Okresného súdu Lučenec č. k. 4P/19/2016-117 zo dňa 13.10.2016 ako okolnosť, ktorá nastala po vzniku exekučného titulu spôsobilo zánik uloženej povinnosti, mal okresný súd konanie v zmysle § 390 písm. d) CMP zastaviť ex offo, pretože ako to vyplynulo z obsahu spisu mal z návrhu matky na zastavenie konania o výkone rozhodnutia zo dňa 18.10.2016 za preukázané, že taká okolnosť nastala (matka ako prílohu doložila aj predmetné neodkladné opatrenie), pričom otec vzal návrh v celom rozsahu späť až dňa 21.10.2016.

22. Na základe uvedeného krajský súd ako súd odvolací konštatuje, že súd prvej inštancie nepostupoval správne, keď konanie zastavil s poukazom na skutočnosť, že otec vzal návrh v celom rozsahu späť a s odkazom na ustanovenie § 54 CMP zaviazal otca nahradiť trovy konania v plnom rozsahu matke.

23. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

24. V súlade s § 391 CMP o trovách konania rozhodne súd uznesením, ktorým sa konanie končí. Pri platení trov konania sa primerane budú aplikovať ustanovenia o platení náhrady trov konania v § 52 a nasl. CMP. Pri náhrade trov v mimosporových konaniach platí zásada, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak zákon neustanovuje inak. Z tejto zásady existujú výnimky, ktoré umožňujú, aby súd priznal jednému z účastníkov náhradu trov konania. Ide o výnimky v taxatívne vymenovaných konaniach (§ 53 CMP), podľa zásady zavinenia (§ 54 CMP) a podľa zásady, ktorá umožňuje zohľadniť okolnosti prípadu (§ 55 CMP).

25. Odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku o náhrade trov konania, na daný stav aplikoval ustanovenie § 52 CMP. V danej veci neprichádza do úvahy aplikácia ustanovenia § 53 CMP vzhľadom na predmet konania, ani aplikácia ustanovenia § 54 CMP (ide o ustanovenie, ktoré rieši tzv. separátne trovy súvisiace s porušením jednotlivých procesných povinností). Odvolací súd o náhrade trov konania rozhodol podľa § 52 CMP, nakoľko nezistil existenciu výnimky z tejto zásady. V čase podania návrhu otca na výkon rozhodnutia bolo rozhodnutie Okresného súdu Lučenec zo dňa 18.2.2015 č.k. 9P/25/2014-215 spôsobilým exekučným titulom a skutočnosť, že v priebehu konania došlo v dôsledku neodkladného opatrenia k tomu, že nemožno viesť výkon rozhodnutia podľa pôvodné rozhodnutie, nie je okolnosťou, pre aplikáciu ustanovenia § 55 CMP, nejde o okolnosť existencie dôvodov osobitného zreteľa, pre ktoré by súd výnimočne priznal náhradu trov konania povinnej.

26. Vzhľadom na vyššie uvedené, odvolací súd preto zmenil uznesenie okresného súdu v druhom výroku tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

27. Podľa § 124 CSP, každé podanie sa posudzuje podľa jeho obsahu.

28. Čo sa týka prvého výroku, odvolací súd poukazuje na ustanovenie § 124 CSP v súvislosti s tvrdením otca v odvolaní, že súd postupoval správne, keď konanie zastavil, avšak nesprávne vyhodnotil dôvody na zastavenie konanie. Na základe uvedeného krajský súd ako súd odvolací má za to, že odvolanie

smeruje len proti odôvodneniu predmetného výroku v súvislosti s výrokom o trovách konania a preto ostal prvý výrok nedotknutý.

29. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov odvolacieho konania je založené na ust. § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

30. O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).